

Debütandid Estonia "Don Giovannis"

"Simp", 7. I '05

MATI KÖRTS OTTAVIO
Laimonas Pautienius (Don Giovanni) ja Asta Kriksčiūnaitė (Donna Anna) vaimustasid publikut.

HARRI ROSPU

Tiiu Levald

W. A. Mozarti ooper "DON GIOVANNI" rahvusooperis Estonia 18. XII, osades Asta Kriksčiūnaitė, Laimonas Pautienius, Heli Veskus, Priit Volmer, Mati Kõrts jt.

Estonia ooperimajas sai 18. XII näha Mozarti "Don Giovanni" vaimustavat etendust. Kuigi nimetatud ooperi esietendus on mitme aasta tagune sündmus (lavastaja Neeme Kuningas), oli sellel õhtul juures väga pidulik hõng. Don Giovannit laulis noor Leedu bariton Laimonas Pautienius, kes võitis möödunud suvel Klaudia Taevi nimelise lauljate konkursi ja Pärnu kontserdimajas viibinute südamed. Tõenäoliselt seisab sellel solistil ees suur karjäär: tal on veendunud ja meeldiv häälekäsitlus, väga hea füüsilise valdamine, tõeline ning siiralt mõjuv temperament ning kaunikhäälelisele hääle- tämbrile lisaks ka äärmiselt sarmikas väljanä-

gemine. Kõik omadused, mis vajalikud Mozarti ideede lavalettoomiseks, sest ka ooperi finaalis vajalik saatust trotsiv dramatism toodi meile, kuulajaile, lausa sülle.

Donna Annat laulis meie laulusõpru juba ligi seitse aastat lummanud Asta Kriksčiūnaitė, kes samuti Leedumaalt ning kes oma tegevuse eest Eestis pälvis aasta lõpul Valge Risti ordeni. Jälginud selle laulja arengut nende aastate jooksul (alates ootamatust ning äärmiselt vapustavast kammerkontserdist Tartu ülikooli peaaegu tühjas aulas, siis Puccini "Öde Angelika", Verdi "Don Carlo" Elisabetta, "Ernani" Elvira ning mitu väga põneva kavaga soolokontserti), ei saa jätta avaldamata tunnustust ja imetlust nii ilmselge arengu pärast: sametiselt soojatämbrilisest, mitte eriti suure kõlajõuga, kammerlikult peensuseni välja töötatud lüüriilisest sopranist on kujunenud perfektsete ja säravate koloratuuridega mänglev sopran, kelle esituses antud rolli kummitavad tessituurilised probleemid ületati võluva

elegantsiga. Kui rolli sisselaulmisega kaasneb tulevikus ka psühholoogilise liini reljeefsem väljajoonistumine, siis võib loota sellele partiile Asta Kriksčiūnaitė biograafias pikka iga.

Donna Elvira roll on elanud Heli Veskuse esituses selle lavastuse alguspäevist saadik ja jällegi tuleb tunnistada tublit muutust: noore laulja hääle on tulnud lopsakas, naiselik pehmus, tehniline vabadus (eriti viimases aarias). Kõik see annab võimaluse seda ülimalt värvirohket rolli ka mänguliselt huvitavamalt teha. (Ei saa tegemata jätta kõrvalepöidet 4. XII Estonias toimunud galakontserdil kuuldule: Mimi ja Rodolfo stseen ja duett Puccini ooperist "Boheem", esitajateks Heli Veskus ja Juhan Tralla – väga kaua pole kodulavalt ja kodumaiselt noortelt lauljailt kuulnud nii lummatvat Puccinit!)

Leporellona saime kuulata EMA magistranti Priit Volmerit, keda Estonia on juba tema õpingute algusaastaist peale rakendanud hirmuäratavalt paljudes rollides. On ju tegu väga lavalise, sarmika, rikaste vokaalsete eeldustega noormehega ja tema auks peab ütleva, et ta on sellest "kadalipust" auga välja tulnud ning jõudnud oma vokaalses arengus loodusele järele! Selle õhtu Leporello oli vaimustav – vallatu, värvikas ja suurelt osalt hästi kõlav.

Mati Kõrtsi Don Ottavio on alati olnud väga kaunikhääline, kõigutamatu oma stabiilses rahus, ilmselt täites Mozarti peidetud allteksti, mis väljendub ülimalt pingestatud Donna Anna vokaalpartii ja malbelt kõrvupaitava Don Ottavio partiide vastandumises – mees lihtsalt ei näe naise hinge salasoppi.

Dirigendipuldus oli sel õhtul noor Aivo Välja, kellest paistab kujunevat ooperijuht, kes arvestab lauljatega, kaotamata sealjuures head fraasitunnet. Kahtlemata on nüüd ka saali esiridades istujail võimalus kogu muusikalisest materjalist osa saada; orkestri allapoole viidud asend soosib lavalist tervikut.

Uitmõtteid kammerkontserdist ja reklaamist

Kuna sattusin sellele etendusele tänu juhu- sele ja ka järgmisel päeval toimunud Asta Kriksčiūnaitė väikesele kammerkontserdi-

le koostöös tema pikaajalise Lied'i-partneri Audrone Kisieliutega, siis mõned mõtted ka sellest. Kontserdiga soovis laulja ilmselt tänada meie presidenti talle osutatud au, Valge Risti ordeni eest. Saal oli Leedu Seltsi liikmetest ja mitmete saatkondade esindajatest tulvil. Hämmastas laulja kokkuvõtmise võime: pärast sellise rolli debüüti (etendusi oli ühepäevase vahetega kaks) tulid esitamisele hõrgud ja väga eriomelised Schuberti, Bizet', Poulenci ja Respighi suuremas osas vähetuntud, kuid äärmiselt huvitavad Lied'id ja meloodiad. Võrratu on laulja hääle ilu, millist võiks julgelt kõrvutada just sellel päeval meie hulgast lahkunud Renata Tebaldi omaga. Interpreedina pääses ta kammerlaval ehk päris lähedale praegu maailmalavasid vallutavale Renée Flemingile. On vaid üks "aga", milline kummitab ka kõiki meie tublisid edasipürgijaid – reklaam! Täpsemalt küll selle puudumine.

Ja nüüd tahakski kogu selle vaimustunud jutu peale küsida: miks näivad reklaamiga tegelevad asjaosalised arvavat, et eestimaalasi ei huvita, kui näiteks "Traviata" etenduses laulab nüüd juba Euroopa lavadel esinev Juhan Tralla, seesama kõne all olnud "Don Giovanni" nii mitme debütandiga...

Või siis kõige drastilisem näide, eespool jutuks olnud galakontsert. Eelreklaam sisaldas rida nimesid, kontserdi kavast võis aga meeldiva üllatusena lugeda, et läbilõige Verdi ooperist "Maskiball" on pühendatud Hendrik Krummi 70. sünniaastapäevale. Meeliülendav tegu ajas, kus me nii kiiresti unustame need, tänu kellele on meil väärtusi, millel pole hinda. (Jüri Kruusil sai hiljuti valmis 4 CD-st koosnev Hendrik Krummi salvestiste kogumik, kust me võime kuulda, et meie hulgast nii ülekohtuselt vara lahkunud Saaremaa mees kuulus kindlalt maailma säravaimate tenorihääle hulka.) Usun, et tänase elutempo juures tuleb ette ülisuuri probleeme, et selline suurejooneline kontsert kokku panna. Kuid kahju oli ju sellest, et ilmse infopuuduse tõttu oli saalis võib-olla kümme inimest, kes sündmusest teadlikud, kellele kuulus pühendus; samas oli aga külluses vabu kohti. Kuidas hoolitseda saali läbimüügi eest, unustamata asju, mida peaksime siiski kalliks pidama?